

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Деякі питання Державної податкової служби України»

1. Мета

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання Державної податкової служби України» розроблено з метою забезпечення виконання Державною податковою службою України Національної стратегії доходів до 2030 року (далі – НСД), схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2023 р. № 1218-р, та удосконалення умов оплати праці державних службовців податкових органів шляхом збільшення розмірів посадових окладів.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Відповідно до пункту 4.2.4(а) «Перегляд організаційної структури ДПС» розділу 4.2.4 «Організаційні та кадрові заходи ДПС» НСД передбачено низку заходів щодо змін в організаційній структурі ДПС та її територіальних органів.

Так, згідно із заходами реформування податкової політики, податкового адміністрування, визначеними НСД, передбачено запровадження ефективної організаційної структури, що побудована за функціональним принципом як результат здійснення функціонального обстеження ДПС та її територіальних органів.

ДПС у межах здійснення функціонального обстеження провела попередній аналіз ефективності діяльності територіальних органів ДПС відповідно до критеріїв, розроблених структурними підрозділами апарату ДПС за напрямками їх роботи. За результатами проведеної роботи напрацьовано пропозиції щодо оптимізації чисельності підпорядкованих структурних підрозділів територіальних органів ДПС з урахуванням аналізу ефективності їхньої роботи.

Крім того, одним із завдань, що стоїть перед ДПС, є забезпечення гарантій незалежності уповноважених підрозділів з питань запобігання та виявлення корупції, впровадження ефективної системи відомчого контролю стану організації роботи структурних підрозділів ДПС і територіальних органів ДПС.

Щодо забезпечення гарантій незалежності уповноважених підрозділів з питань запобігання та виявлення корупції територіальних органів ДПС Офіс технічної допомоги Казначейства США за результатами проведеного дослідження ДПС з урахуванням найкращих міжнародних практик надав ДПС пропозиції щодо зміни граничної чисельності працівників апарату ДПС і територіальних органів ДПС шляхом перерозподілу чисельності за рахунок зменшення чисельності територіальних органів ДПС внаслідок ліквідації уповноважених підрозділів з питань запобігання та виявлення корупції і забезпечення відомчого контролю та збільшення чисельності відповідних підрозділів апарату ДПС, забезпечення їх безпосереднього підпорядкування Голові ДПС.

Результати проведеної у 2018 році оцінки ефективності підзвітності та прозорості у Державній фіскальній службі України з використанням Діагностичного інструменту оцінки податкового адміністрування TADAT засвідчили функціонування відомчого контролю під подвійним підпорядкуванням на регіональному рівні.

Одним із ключових напрямів реформування, передбачених НСД, є підвищення ефективності системи відомчого контролю за дотриманням вимог нормативно-правових актів, розпорядчих та інших документів, виконанням завдань і функцій як з окремих питань, так і в цілому структурними підрозділами ДПС і територіальними органами ДПС.

Індикатором виконання зазначеного заходу НСД є забезпечення внесення пропозицій щодо зміни граничної чисельності працівників апарату ДПС і територіальних органів ДПС шляхом перерозподілу чисельності за рахунок зменшення чисельності територіальних органів внаслідок ліквідації уповноважених підрозділів з питань запобігання та виявлення корупції і забезпечення відомчого контролю та збільшення чисельності відповідних підрозділів апарату ДПС.

Також відповідно до пункту 16 Прикінцевих положень Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» передбачено скорочення Кабінетом Міністрів України граничної чисельності працівників органів виконавчої влади у 2024 році.

Крім того, частиною першою статті 346¹ «Оплата праці працівників центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, його територіальних органів та державних податкових інспекцій» Податкового кодексу України встановлено, що держава забезпечує достатній рівень оплати праці державних службовців та інших працівників центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, його територіальних органів і державних податкових інспекцій з метою створення матеріальних умов для незалежного та сумлінного виконання ними обов'язків.

Постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 р. № 1346 «Деякі питання оплати праці державних службовців податкових органів» (далі – постанова № 1346), прийнятою на виконання, зокрема, статті 346¹ Податкового кодексу України, затверджено схему посадових окладів державних службовців податкових органів.

Зазначену схему посадових окладів державних службовців податкових органів не було переглянуто з дати прийняття постанови № 1346.

Водночас у цій схемі посадові оклади встановлено у коефіцієнтах співвідношень до прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

З 2021 року відповідно до закону про Державний бюджет України на відповідний рік розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб для податкових органів не було змінено та встановлено у розмірі 2102 грн (розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, який застосовується для визначення посадових окладів працівників, зокрема податкових органів).

З огляду на зазначене, з 2021 року умови оплати праці працівників податкових органів не переглядалися. При цьому у 2022 році індекс інфляції становив 16,6 %, а у 2023 році – 5,1 %.

Підвищення розміру посадових окладів працівникам податкових органів, передбачене зазначеним проектом постанови, сприятиме підвищенню конкурентоспроможності заробітної плати в податкових органах, а також збільшенню рівня обов'язкових складових у загальному розмірі заробітної плати.

3. Основні положення проекту акта

Проектом постанови запропоновано внести зміни у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 05 квітня 2014 р. № 85 «Деякі питання затвердження граничної чисельності працівників апарату та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, інших державних органів» і збільшити граничну чисельність апарату ДПС на 206 одиниць шляхом зменшення граничної чисельності територіальних органів ДПС на 3 291 одиницю.

Також проектом постанови передбачено збільшити розміри посадових окладів працівників податкових органів шляхом збільшення коефіцієнтів співвідношень до прожиткового мінімуму, які застосовуються для встановлення посадових окладів таким працівникам.

З метою фінансового забезпечення реалізації зазначених змін проектом акта заплановано здійснити у межах загального обсягу бюджетних призначень, передбачених Міністерству фінансів України на 2024 рік у загальному фонді державного бюджету, перерозподіл видатків споживання державного бюджету шляхом зменшення їх обсягу за програмою 3511360 «Забезпечення інституційної спроможності органів державної влади» на 1 338 296,8 тис. гривень (зокрема оплата праці – 1 111 325,1 тис. грн) та збільшення їх обсягу за програмою 3507010 «Керівництво та управління у сфері податкової політики» на 1 338 296,8 тис. гривень (зокрема оплата праці – 1 111 325,1 тис. гривень).

4. Правові аспекти

Правовими підставами розроблення проекту постанови є:

Податковий кодекс України;

Закон України «Про центральні органи виконавчої влади»;

постанова Кабінету Міністрів України від 05 квітня 2014 р. № 85 «Деякі питання затвердження граничної чисельності працівників апарату та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, інших державних органів» (зі змінами);

Положення про Державну податкову службу України, затвержене постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 р. № 227 (зі змінами);

постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 р. № 1346 «Деякі питання оплати праці державних службовців податкових органів»;

Національна стратегія доходів до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2023 р. № 1218-р.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребуватиме додаткових видатків державного бюджету.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект акта погоджено з Центральною Радою Всеукраїнської професійної спілки працівників органів ДПС, якою підтримано ініціативу ДПС щодо проекту акта.

Проект акта не потребує громадського обговорення та проведення консультацій із громадськістю.

Проект акта потребує погодження з Міністерством економіки України, Міністерством цифрової трансформації України, а також подання до Міністерства юстиції України для проведення правової експертизи.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи проекту постанови не проводилися.

Для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи проект акта потребує подання до Національного агентства з питань запобігання корупції.

8. Прогноз результатів

Реалізація постанови дозволить забезпечити виконання завдань, визначених НСД для ДПС, і збільшити питому вагу посадових окладів у заробітній платі працівників податкових органів.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

_____ 2024 р.